

• ANALİZ

Almanya'da Federal Hükümet: İç ve Dış Politikalarda Belirsizlikler

M. Erkut Ayvaz

ALMANYA'DA FEDERAL HÜKÜMET: İÇ VE DIŞ POLİTİKALARDA BELİRSİZLİKLER

M. ERKUT AYVAZ

COPYRIGHT © 2026

Bu yayının tüm hakları Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları (SETA) Vakfı'na aittir. SETA'nın izni olmaksızın yayının tümünün veya bir kısmının elektronik veya mekanik (fotokopi, kayıt ve bilgi depolama vd.) yollarla basımı, yayımı, çoğaltılması veya dağıtımı yapılamaz. Kaynak göstermek suretiyle alıntı yapılabilir.

Bu yayındaki fikirler tamamen yazarına aittir ve SETA Vakfı'nın yayın politikasını yansıtmayabilir.

ISBN: 978-625-5703-34-7

Editörya: Ebrar Üzümcü, Berrin Çalışkan, Mustafa Said İşeri
Mizanpaj: Said Demirtaş

SETA | SİYASET, EKONOMİ VE TOPLUM ARAŞTIRMALARI VAKFI

Nenehatun Cd. No: 66 GOP Çankaya 06700 Ankara TÜRKİYE
Tel: +90 312 551 21 00 | Faks: +90 312 551 21 90
www.setav.org | info@setav.org | @setavakfi

SETA | İstanbul

Defterdar Mh. Savaklar Cd. Ayvansaray Kavşağı No: 41-43
Eyüpsultan 34050 İstanbul TÜRKİYE
Tel: +90 212 395 11 00 | Faks: +90 212 395 11 11

SETA | Washington D.C.

1025 Connecticut Avenue, N.W., Suite 410
Washington D.C., 20036 USA
Tel: 202 223 98 85 | Faks: 202 223 60 99
www.setadc.org | info@setadc.org | @setadc

SETA | Berlin

Kronenstrasse 1, 10117 Berlin GERMANY
berlin@setav.org

SETA | Brüksel

Avenue des Arts 6, 1000 Bruxelles BELGIUM
Tel: +32 2 313 39 41

İÇİNDEKİLER

ÖZET | 7

GİRİŞ | 8

İÇ SİYASET: KIRILGAN KOALİSYON VE REFORM SÖYLEMİ | 9

DIŞ POLİTİKADA SINIRLAR | 11

ABD'nin Grönland Hedefleri ve Berlin-Washington İlişkileri | 12

Almanya-Fransa İlişkileri | 15

Dış Politika Tercihleri ve Ekonomik Öncelikler | 16

SONUÇ | 17

Bu analiz, Almanya'nın iç politikadaki ekonomik durgunluk ve koalisyon içerisindeki görüş ayrılıklarından kaynaklanan kırılma noktaları ile dış politikada ekonomik istikrar ve alternatif güvenlik arayışları ekseninde şekillenen stratejik tercihlerini bütüncül bir çerçevede incelemektedir.

ÖZET

Bu analizde yeni federal hükümetin iç siyasetteki beklentileri karşılamakta yaşadığı zorluklara değinilmesinin ardından hükümetin dış politikadaki güncel tercihleri ele alınmaktadır. Şansölye Friedrich Merz dış politikada geçmiş dönemlere kıyasla daha aktif ve Alman ekonomisini önceleyen bir yaklaşımla öne çıkmaktadır. Ancak Alman dış politikasının bilhassa ABD ile ilişkiler, Rusya-Ukrayna savaşı ve diğer kritik dış politika başlıklarında sınırlı bir hareket alanına sahip olduğu gözlenmektedir. Analizde ayrıca Almanya'nın uluslararası düzlemdeki inandırıcılık sorunu ile bağımlılık görüntüsünün sürdüğüne dikkat çekilmektedir.

Analizde ilk olarak iç siyasette ekonomik durgunluk ve koalisyon içerisindeki görüş ayrılıklarının hükümete yönelik toplumsal desteği geriletmesine işaret edilmektedir. Şansölye Merz'in iç siyasete kıyasla daha aktif bir dış politikayı benimsediği üzerinde durulurken federal hükümetin dış politikada ekonomik istikrar ve alternatif güvenlik arayışlarını öncelikli olarak ele aldığı gözlenmektedir. Federal hükümet, Beyaz Saray ile ilişkileri sürdürmeyi hedeflerken diğer taraftan bu ilişkileri dönüştürerek bağımlılıkları azaltmayı amaçlamaktadır. Söylemlerde yoğun bir şekilde öne çıkarılan bu yaklaşımın somut, uzun vadeli ve belli aşamaları olan bir perspektife dönüşmesi ise son derece güç görünmektedir.

GİRİŞ

Almanya'da 8 Mayıs 2025'te göreve başlayan Şansölye Merz (CDU) liderliğindeki federal hükümet, geride bırakılan yaklaşık on aylık süreçte belirlenen hedeflere arzu edildiği düzeyde ulaşamamıştır. İki partiden oluşan yeni hükümet, kırılgan bir koalisyon olma intibasını sürdürürken özellikle iç siyasetteki kısmi gelişmelere rağmen dış politikada hem söylemsel hem de ekonomik tercihlerle olumlu bir görünümü öncelemiştir. Hristiyan Birlik partileri (CDU/CSU) ve Almanya Sosyal Demokrat Partisi'nden (SPD) oluşan federal hükümet klasik "büyük koalisyon" pratiğinden bir hayli uzak olmakla birlikte Federal Mecliste kırılgan bir çoğunluğa sahiptir. Hükümetin bu görünümü 2026'nın ilk aylarında da sürmektedir. 23 Şubat 2025'te gerçekleşen Federal Meclis erken seçimlerinde merkezde yer aldığı ileri sürülen diğer partiler gibi CDU/CSU ve SPD de beklentilerinin altında sonuçlar elde etmiştir. Bu durum koalisyonun kurulmuş olmasına rağmen her iki partinin uzlaşma zeminini güçlendirmekten ziyade seçim kampanyasındaki keskin söylemlere yöneldikleri bir sürece neden olmaktadır.

Yoğun müzakereler ve karşılıklı tavizler neticesinde ortaya çıkan koalisyon anlaşmasındaki reform hedeflerine dair CDU/CSU ve SPD arasında ciddi görüş ayrılıklarının devam ettiği de gözlenmektedir. Ayrıca Şansölye Merz'in sosyal konular ve istihdam politikalarıyla ilgili zaman zaman hem koalisyon ortağı SPD hem de kamuoyunda tepki çeken açıklamaları, koalisyonun geleceğine dair net öngörülerde bulunulmasını da zorlaştırmaktadır.

Böylelikle iç siyasette kapsamlı reformların henüz hayata geçirilemediği ve ekonomik göstergelerin de kısmi ve iyimser öngörülere rağmen henüz arzu edilen düzeyde ilerlemediği gözlenmektedir. Dış politikada ise daha aktif bir tutumun tercih edildiği söylenebilir. Şansölye Merz'in ekonomi ve güvenlik odaklı iş birliği söylemleri kamuoyunda karşılık bulurken önceki federal hükümet döneminde Alman dış politika tercihleri sebebiyle derinleşen inandırıcılık sorununun yeni dönemde aşılmasına yönelik arayışların sürdüğü de görülmektedir. Ancak dış politikada bağımlılıkları azaltan köklü bir değişimden ziyade denge arayışına gidildiği ve şimdilik sınırlı ve söylesel farklılıkların öne çıktığı söylenebilir.

İÇ SİYASET: KIRILGAN KOALİSYON VE REFORM SÖYLEMİ

Şansölye Merz'e yönelik, dış politikada görünürlüğüne ağırlık vermesine rağmen iç politikada yeterli ölçüde etkili olamadığı yönündeki eleştiriler sıklıkla dile getirilmektedir. Özellikle yeni hükümetin göreve gelmesiyle birlikte birçok alanda reformlara odaklanılacağı vaadinin tam anlamıyla yerine getirilememesi ve ekonomide beklentilerin henüz karşılanamayışı, kamuoyundaki hoşnutsuzluğu artırmıştır. Ekonomik durgunluk, artan yoksulluk riski¹ ve devam eden işten çıkarmaların² yanı sıra özellikle otomotiv endüstrisinden gelen uyarılar³ federal hükümete yönelik reform beklentilerini de pekiştirmektedir.

Diğer yandan hükümetin bilhassa sosyal alanda gerçekleştirdiği bazı reformların sembolik ve yüzeysel kaldığı eleştirileri de dikkate değerdir.⁴ CDU'ya yakın ekonomi çevrelerinin dillendirdiği bazı tartışmalı reform önerilerinin; koalisyon ortağı SPD, birçok toplumsal kesim ve hatta CDU'lu temsilciler tarafından da sert bir şekilde eleştirilmesi, genel hoşnutsuzluğun önemli bir göstergesidir.⁵ Tüm bu hususlar hükümet ortakları arasındaki iletişim eksikliğini de görünür kılmaktadır.

Merz, ana muhalefet liderliği döneminde tercih ettiği sert söylemlerini şansölye olduktan sonra da zaman zaman sürdürmüştür. Toplumun bazı tercihlerine yönelik yaptığı bu sert çıkışlar başta koalisyon ortağı SPD olmak üzere çeşitli

Almanya'da 8 Mayıs 2025'te göreve başlayan Şansölye Merz liderliğindeki federal hükümet, geride bırakılan yaklaşık on aylık süreçte belirlenen hedeflere arzu edildiği düzeyde ulaşamamıştır.

1 "Almanya'da 17.6 Milyon Kişinin Fakirlik Sınırının Altında", *Hürriyet*, 7 Şubat 2026.

2 Bahattin Gönültaş, "Almanya'da Şirketler Zayıf Ekonomiyle İşten Çıkarmalara Devam Ediyor", Anadolu Ajansı, 26 Kasım 2025.

3 "Almanya Otomotiv Endüstrisi Alarmede", *Hürriyet*, 11 Şubat 2026.

4 "Kritik an Bürgergeld-Reform: 'Ein populistisches Ablenkungsmanöver'", tagesschau.de, 18 Ekim 2025, <https://www.tagesschau.de/inland/innenpolitik/buergergeldreform-kritik-100.html>, (Erişim tarihi: 24 Şubat 2026).

5 "Zahnarzt selbst zahlen?: Kritik an CDU-Wirtschaftsrat: Von 'absurd' bis 'verstörend'", zdfheute.de, 2 Şubat 2026, <https://www.zdfheute.de/politik/deutschland/cdu-wirtschaftsrat-kuerzung-sozialleistungen-zahnarzt-kritik-100.html>, (Erişim tarihi: 24 Şubat 2026).

kesimlerde tepkilere neden olmuştur. Merz'in özellikle Almanların daha uzun süre çalışmaları gerektiğini savunması ve farklı çalışma modellerini tercih edenleri eleştirmesi, yoğun tepkilere neden olmuştur.⁶ Benzer şekilde çalışanların hastalık izin sürelerinin de uzun olduğunu ileri sürerek eleştirilerde bulunması⁷ partisinin üst düzey temsilcileri ve önde gelen sağlık sigortası kurumları dahil olmak üzere yine pek çok çevrenin tepkisine yol açmıştır.⁸

Merz'in tüm topluma kapsayıcı bir şekilde hitap eden bir şansölyeden ziyade spesifik tercihlere yönelik eleştiriler yönelten bir isim olarak algılanması, kendisine ve en nihayetinde hükümete yönelik güveni olumsuz etkilemektedir. Örneğin CDU'nun iddialı olduğu ekonomi çevrelerinde dahi güven kaybının sürdüğü gözlenmektedir.⁹

Her ne kadar bir önceki federal hükümete kıyasla görece daha az öne çıksa da mevcut koalisyon ortakları arasında da zaman zaman görüş ayrılıkları yaşanmaktadır.

Merz'in tüm topluma kapsayıcı bir şekilde hitap eden bir şansölyeden ziyade spesifik tercihlere yönelik eleştiriler yönelten bir isim olarak algılanması, kendisine ve en nihayetinde hükümete yönelik güveni olumsuz etkilemektedir.

Şansölye Merz'in, hükümetin iletişim stratejisinin yeterince iyi olmadığını kabul ederek yaptığı "Çok daha fazla açıklama yapmamız, insanları bu yolda yanımıza almamız gerekecek"¹⁰ ifadesi, bu konudaki eleştirilerin hükümet nezdinde de karşılık bulduğunu göstermektedir. Son olarak Merz'in 20-21 Şubat arasında gerçekleşen CDU parti kongresinde koalisyon içerisinde daha az tartışmaların yaşanmasına yönelik yaptığı çağrı, koalisyondaki kırılmanın bir nevi teyidi olmuştur.¹¹

Federal düzlemde gerçekleştirilen güncel anketler, koalisyon ortaklarının bir önceki seçime kıyasla oy oranlarının gerilediğini ileri sürmektedir. Mevcut anketler baz alındığında yeterli bir Meclis çoğunluğunun dahi olmayışı, partilerin koalisyon içerisinde uzlaşıdan ziyade rekabet odaklı reflekslerle hareket etmelerine neden olmaktadır. Almanya için Alternatif (AfD) partisinin federal düzlemdeki anketlerde yüzde 24-25'lik bir oranla iktidar ortağı CDU/CSU ile neredeyse aynı oy oranına ulaştığının ileri

6 "Reformdebatte: Oppositionsparteien kritisieren Merz für Arbeitszeitgesetz-Aussage", spiegel.de, 16 Ocak 2026, <https://www.spiegel.de/wirtschaft/arbeitszeitgesetz-kritik-an-abschaffungsuberlegungen-von-friedrich-merz-a-b4ca-6e25-7164-49cd-bd17-b4d1ecad7da4>, (Erişim tarihi: 24 Şubat 2026).

7 "Wirklich notwendig?" Merz kritisiert hohen Krankenstand in Deutschland", spiegel.de, 17 Ocak 2026, <https://www.spiegel.de/politik/deutschland/friedrich-merz-kritisiert-hohen-krankenstand-in-deutschland-wirklich-notwendig-a-697e-d4ed-f4fd-4962-a30c-310c687385c0>, (Erişim tarihi: 24 Şubat 2026).

8 "Drohende Sozialreformen: Grünenchefin wirft Merz Verachtung der Deutschen vor", spiegel.de, 2 Şubat 2026, <https://www.spiegel.de/politik/franziska-brantner-gruenenchefin-wirft-merz-verachtung-der-deutschen-vor-a-a2f627cb-e9e-c-45e5-926d-5db6773d34f7>, (Erişim tarihi: 24 Şubat 2026).

9 "Bundesregierung: Merz verliert Vertrauen des Mittelstandes", zeit.de, 15 Aralık 2025, <https://www.zeit.de/wirtschaft/unternehmen/2025-12/merz-bundesregierung-vertrauen-mittelstand-verloren-wirtschaft>, (Erişim tarihi: 24 Şubat 2026).

10 "Başbakan Merz'den İtiraf: 'Halka Yeterince İyi Anlatamadık'", *Hürriyet*, 15 Ocak 2026.

11 "CDU-Parteitag: Merz mahnt zu weniger Streit in der Koalition", zeit.de, 20 Şubat 2026, <https://www.zeit.de/news/2026-02/20/merz-mahnt-zu-weniger-streit-in-der-koalition>, (Erişim tarihi: 24 Şubat 2026).

sürülmesi de tedirginliği artırmaktadır.¹² Ayrıca Eylül'deki Saksonya-Anhalt eyalet meclisi seçimlerinde AfD'nin tek başına bir meclis çoğunluğunu elde edebilme ihtimali ciddi bir endişeye sebep olmaktadır. AfD'nin 2026'daki çeşitli eyalet meclisi seçimleri öncesi somut iktidar planlarına dahi giriştiği ileri sürülürken¹³ 8 Mart'ta Baden-Württemberg, 22 Mart'ta Rheinland-Pfalz, 6 Eylül'de Saksonya-Anhalt ve 20 Eylül'de Berlin ve Mecklenburg-Vorpommern'de yapılacak eyalet meclisi seçimlerinin Merz hükümetinin geleceği açısından da kritik bir öneme sahip olduğu açıktır.

Anketlerde ortaya çıkan bu reel baskı, koalisyon içi iş birliğinin zayıflamasına ve koalisyon anlaşmasında belirlenen temel hedeflerden sapma eğiliminin güçlenmesine yol açmaktadır. Nitekim reform hedeflerinden ayrışmaların ve koalisyon içerisinde yeni tartışmaların olduğu gözlenmektedir. Bu gelişmeler ise en nihayetinde toplumsal desteğin de azalmasına neden olmaktadır. Bununla birlikte başta Şansölye Merz'in yakın ekibinin de beklenen başarılı performansı gösteremediği ve bu doğrultuda olası isim değişikliklerine gidilebileceği ileri sürülmektedir.

DIŞ POLİTİKADA SINIRLAR

Alman dış politikasının sınırları ve inandırıcılığı açısından öne çıkan güncel bir örnek, ABD tarafından Venezuela Devlet Başkanı Nicolas Maduro'ya yönelik 3 Ocak 2026'da gerçekleştirilen operasyondur. Alman hükümetinin ve bilhassa dış politikadan sorumlu aktörlerin bu konuda son derece çekingen bir tavrı benimsediği gözlenmiştir. Şansölye Merz'in operasyonun ardından bir müddet suskunluğu tercih etmesi ve yaptığı açıklamada müdahalenin hukuki değerlendirmesinin "karmaşık" olduğunu belirtmesi¹⁴ muhalif partilerin tepkilerine neden olmuştur. Geçtiğimiz dönemde Dışişleri Bakanlığını yöneten ve şu an muhalefette yer alan Yeşiller'in sert eleştirileri ve ABD'ye yönelik net bir tutum alınması çağrıları da dikkat çekmiştir. Benzer şekilde uluslararası hukuk uzmanlarının da işaret ettiği üzere operasyonun hukuki olmadığı ve ciddi bir ihlal teşkil ettiği yönündeki değerlendirmeler öne çıkarken¹⁵ Şansölye Merz ve Dışişleri Bakanı Johann David Wadepuhl'un muhtemeldir ki Beyaz Saray ile ilişkilerin reel bir zeminde sürdürülmesi beklentisiyle daha muğlak bir yaklaşım benimsedikleri söylenebilir. Bu süreçte ve sonrasında SPD ise Beyaz Saray'a yönelik daha eleştirel bir söylem tercih etmiştir.¹⁶

12 "Sonntagsfrage: Union verliert im Deutschlandtrend an Zustimmung, SPD verbessert sich", zeit.de, 5 Şubat 2026, <https://www.zeit.de/politik/deutschland/2026-02/sonntagsfrage-deutschlandtrend-union-spd-afd-friedrich-merz>, (Erişim tarihi: 24 Şubat 2026).

13 "AfD'de Hükümet Ortaklığı Hazırlığı", *Hürriyet*, 26 Ocak 2026.

14 "Merz: ABD'nin Venezuela'daki Müdahalesinin Hukuki Değerlendirmesi Karmaşık", TRT Haber, 3 Ocak 2026.

15 "Video: Kai Ambos, Uni Göttingen: 'US-Angriff auf Venezuela völkerrechtswidrig'", tagesschau.de, 5 Ocak 2026, <https://www.tagesschau.de/video/video-1541930.html>, (Erişim tarihi: 24 Şubat 2026).

16 "Transatlantische Beziehungen: SPD fordert Neuausrichtung der Beziehungen zu den USA", zeit.de, 8 Şubat 2026, <https://www.zeit.de/politik/deutschland/2026-02/spd-usa-beziehungen-deutschland-trump-lars-klingsbeil-gxe>, (Erişim tarihi: 24 Şubat 2026).

Diğer yandan Rusya'nın 2022'de Ukrayna'ya yönelik başlattığı ve dört yıldır devam eden saldırılara yönelik Alman karar alıcılarının tepkileriyle kıyaslandığında Almanya'nın yaklaşımlarında genel bir farklılık olduğu açıktır. Almanya'nın geleneksel dış politikasının öncelikli temellerini oluşturduğunu ileri sürdüğü uluslararası sistem ve hukuk vurgusunun, özellikle Donald Trump'ın ikinci kez göreve gelmesiyle birlikte yer yer ve seçici bir şekilde (selektif olarak) arka plana itildiği söylenebilir.

Açıkçası reel siyaset odaklı bir değişim trendi olarak tanımlanabilecek bu yeni tercihlerin de istikrarlı olmadığı gözlenmektedir. Zira yeni ABD yönetimiyle yakınlaşma hedefiyle benimsenen bu tutumdan zaman zaman ayrılan, özellikle Şansölye Merz'in bizzat tercih ettiği söylemler dikkat çekmektedir. Örneğin federal hükümet ABD'nin Venezuela'ya yönelik müdahalesini daha temkinli ele alırken Washington'ın Moskova'ya karşı daha diyalog odaklı bir yaklaşım benimsediği mevcut konjonktürde, Alman hükümeti Rusya'ya ilişkin genel ve sert çizgisini korumaktadır. Berlin'in –Trump'ın son aylarda Kremlin'e yönelik bizzat tercih ettiği diyalog odaklı politikalara rağmen– bu tutumu sürdürmesi, kamuoyunda yeterince pragmatik olmamakla da eleştirilmektedir. Her ne kadar hükümetin bir denge arayışı içerisinde olduğu kanaati dillendirilse de bu iki örnekte de görüldüğü üzere Almanya, Rusya faktörü gibi öncelikli güvenlik kaygıları sebebiyle, ABD çizgisine karşı kısmen eleştirel bir pozisyon alabilmektedir. Öte yandan Alman siyasi çevrelerinde, Washington'ın bu yaklaşımının Moskova'yı daha fazla cesaretlendirdiği de ileri sürülmektedir.

ABD'NİN GRÖNLAND HEDEFLERİ VE BERLİN-WASHINGTON İLİŞKİLERİ

Alman dış politikasının sınırlı etki alanını ve kırılğan bir gelecek perspektifini belirginleştiren bir diğer husus, yine Ocak itibarıyla Amerikan yönetiminin Grönland Adası'na yönelik yoğunlaştırdığı egemenlik tartışmalarıdır. Bu süreçte de Alman hükümeti en başta bir Avrupa Birliği (AB) üyesi ve NATO müttefiki olarak değerlendirdiği Danimarka ile dayanışma söylemlerini öne çıkarmıştır. Ancak Trump'ın konuya ilişkin söylemsel dozunu artırması karşısında Alman karar alıcılarının seçenekleri sınırlı ve sembolik kalmıştır. Örneğin tartışmaların gündemde olduğu günlerde Almanya'nın çok uluslu keşif çalışmalarına katılma kapsamında Grönland'a 15 asker göndermesi¹⁷ ABD'nin Almanya ve diğer bazı Avrupalı ülkelere yönelik tavrını sertleştirmesine neden olmuştur. Nitekim ABD'nin Almanya'nın da dahil olduğu bazı ülkelere yönelik ek gümrük tarifeleri uygulayacağını açıklaması¹⁸ hem kamuoyu hem de siyasi çevrelerde tedirginliğe sebep olmuştur.

¹⁷ Erbil Başay, "Almanya, Grönland'a Keşif Çalışmaları için Asker Gönderecek", Anadolu Ajansı, 14 Ocak 2026.

¹⁸ "Streit um Grönland: Ein Schritt zu weit?", deutschlandfunk.de, 19 Ocak 2026, <https://www.deutschlandfunk.de/usa-trump-zoelle-groenland-eu-bazooka-100.html>, (Erişim tarihi: 24 Şubat 2026).

Alman askerlerinin ABD'nin bu kararı sonrası –her ne kadar daha önceden planlanan takvim çerçevesinde olduğu ileri sürülse de– Almanya'ya geri dönmeleri¹⁹ kamuoyunda kısmen şaşkınlığa neden olmuştur.

Yine kamuoyunda bu tarz hamlelere, Amerikan başkanının hem aşırı tepkisel adımlarına sebep olduğu hem de somut bir kazanç sağlamadığı gerekçesiyle eleştirel yaklaşımıştır. Askeri ve hatta caydırıcılık açısından bir karşılığı olmayan bu tarz muhtemel girişimler yerine AB çerçevesinde daha koordineli ve özellikle ekonomik anlamda etkili tedbirler geliştirilerek ABD'ye yönelik hayata geçirilebilmesi çağrıları öne çıkmıştır. Daha sonraki süreçte Grönland meselesinde Danimarka ile sağlandığı açıklanan uzlaşma sonrası ek gümrük vergisi talimatı geri çekilmişse de²⁰ Alman kamuoyunda hem ABD'den daha bağımsız hareket etme gerekliliği hem de olası yeni görüş ayrılıklarında AB olarak koordineli atılabilecek adımlar dillendirilmeye başlanmıştır.

Şansölye Merz, ABD'nin ek gümrük vergisi kararına yönelik –örneğin Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'a kıyasla– gerilimi tırmandırmayan bir tutumu tercih etmiştir. SPD'li Şansölye Yardımcısı Lars Klingbeil ise “Bize şantaj yapılmasına müsaade edemeyiz” açıklamasıyla daha net bir pozisyon almıştır.²¹ Venezuela meselesinde olduğu gibi koalisyon ortakları arasındaki bu söylem farklılığı, iki taraf arasındaki muhtemel bir görev dağılımı olabileceği gibi hükümetin genel bir muğlaklık stratejisinin yansıması da olabilir. Böylelikle hem muhalif partiler hem de koalisyon ortağı SPD çevrelerinden Trump'a yönelik sert eleştiriler yöneltilirken diğer yandan CDU/CSU Federal Meclis Grup Başkanı Jens Spahn'ın Trump'ın Grönland planlarına yönelik neredeyse anlayışlı bir dil kullanması dahi söz konusu olmuştur.²² Her ne kadar tepkilere neden olan bu ilk söylemini daha sonra açıklığa kavuşturmuş olsa da genel olarak koalisyonun CDU/CSU kanadında Beyaz Saray'ın dış politika tercihlerine yönelik gerginliği tırmandırmamayı öncelleyen bir söylem ve yaklaşımın benimsendiği söylenebilir. Yoğun bir iç kamuoyu baskısının ardından Merz'in Ocak sonunda Federal Meclisteki açıklamalarında ise Trump'a yönelik yine daha eleştirel bir söyleme yöneldiği de belirtilmelidir.

Avrupa'da son derece eleştirel karşılık bulan ABD'nin yeni Ulusal Güvenlik Stratejisi'ne²³ yönelik de Alman siyasetinin somut bir yaklaşımının olmayışı dik-

Alman kamuoyunda hem ABD'den daha bağımsız hareket etme gerekliliği hem de olası yeni görüş ayrılıklarında AB olarak koordineli atılabilecek adımlar dillendirilmeye başlanmıştır.

19 “Alman Askerleri Grönland'dan Ayrılıyor”, TRT Haber, 19 Ocak 2026.

20 “Ayhan Simsek, Germany Cautiously Welcomes Trump's Remarks on Greenland Deal”, Anadolu Ajansı, 22 Ocak 2026.

21 “Nach Zoll-Drohungen: Merz erwartet baldiges Treffen mit Trump”, tagesschau.de, 19 Ocak 2026, <https://www.tagesschau.de/inland/innenpolitik/groenland-trump-drohung-reaktionen-deutschland-100.html>, (Erişim tarihi: 24 Şubat 2026).

22 “Äußerungen zu Grönland: SPD wirft Spahn Trump-Sympathien vor”, spiegel.de, 19 Ocak 2026, <https://www.spiegel.de/politik/deutschland/jens-spahn-spd-wirft-cdu-csu-fraktionschef-sympathien-fuer-donald-trump-vor-a-f9fceb8a-d5fd-453b-90c4-ef13efdee22e>, (Erişim tarihi: 24 Şubat 2026).

23 “Sicherheitsstrategie der USA: Eine zweite Zeitenwende für Europa?”, deutschlandfunk.de, 11 Aralık 2025, <https://www.deutschlandfunk.de/usa-sicherheitsstrategie-europa-eu-nato-russland-100.html>, (Erişim tarihi: 24 Şubat 2026).

katlerden kaçmamıştır. Özellikle Şansölye Merz'in belgenin yayımlandığı günlerde ABD'ye yönelik "Avrupa ile bir şey yapamıyorsanız, en azından Almanya'yı ortağınız yapın" sözleri²⁴ genel olarak stratejik ve AB kapsamındaki kolektif perspektif eksikliğinin de özeti mahiyetindedir. Merz'in bu sözleri hem Alman kamuoyu hem de AB çevrelerinde bilhassa dayanışma ilkesiyle çeliştiği gerekçesiyle eleştirilmiştir. Şansölyenin genel olarak hem Almanya hem de AB olarak daha bağımsız bir güvenlik politikasına yönelerek başta caydırıcılık gücünün artırılması gerektiğini vurgulaması bir yana²⁵ Merz'in bu çıkışı, Almanya'nın en nihayetinde Avrupa bütünlüğünden ziyade ikili ilişkileri öncelikli olarak değerlendirebileceği intibasını kuvvetlendirmiştir.

**Şansölye Merz
Almanya'nın kendi
nükleer silahına
sahip olmasına
karşı olduğunu
belirtmekle birlikte
nükleer caydırıcılık
meselesinde olası
bir iş birliğine
yönelik Fransa ile
görüşmelerin önemini
vurgulamıştır.**

Diğer yandan Şansölye Merz, bu yılki Münih Güvenlik Konferansı'nda (13-15 Şubat 2026) yine güçlü ve birlik içerisinde hareket eden Avrupa çağrısında bulunmuş, ABD'ye yönelik de daha mesafeli bir tavrı benimsemiştir. Öncesindeki güncel konuşmalarında da²⁶ benzer açıklamalarda bulunan Merz, dünyada yeni bir güçler sürüşmesinin başladığını ileri sürerek "yeni bir dünya düzeni"nin gelişmekte olduğunu belirtmiş, Avrupa ve müttefiklerinin de daha güçlü ve birlikte hareket etmeleri gerektiğinin altını çizmiştir.²⁷ Başta ekonomik bağımsızlık, yeni serbest ticaret anlaşmalarının önemi, teknoloji alanında egemenlik ve askeri alanda da ABD'den daha bağımsız bir Avrupa ve Almanya perspektifi öne çıkmıştır. Merz, geçmiş konuşmalarına kıyasla özellikle Trump'ın gümrük vergileri, iklim değişikliği ve kültür savaşlarıyla ilgili tutumunu da daha net bir şekilde eleştirirken şansölyenin bu eleştirel

dozu artan söylemlerinin ABD'de olumsuz yankılanması beklenebilir.²⁸

Alman dış politikasında ve Şansölye Merz'in söylemlerinde, ABD karşısında değişken ve AB'yi dahi devre dışı bırakabilecek bir eğilim hissedilse de şansölyenin son aylarda bilhassa vurguladığı belirli öncelikler söz konusudur. Buna göre Avrupa'nın ABD'den askeri ve ekonomik olarak mümkün olduğu kadar bağımsızlaşması çağrısı yapılırken özellikle yeni serbest ticaret anlaşmalarının gerekliliğine ve Avrupa'nın ekonomik gücünün korunmasına işaret edilmektedir. Tüm bunların hayata geçirilebilmesi için de Avrupa olarak birlikte hareket edebilme-

24 "Kritik an Merz: Wenn nicht Europa, 'dann macht wenigstens Deutschland zu eurem Partner'", de.euronews.com, 10 Aralık 2025, <https://de.euronews.com/2025/12/10/kritik-merz-wenn-nicht-europa-dann-deutschland>, (Erişim tarihi: 24 Şubat 2026).

25 Cüneyt Karadağ, "Almanya Başbakanı Merz: Caydırıcılık Gücümüzü Artırmalıyız", Anadolu Ajansı, 31 Aralık 2025.

26 "Regierungserklärung von Bundeskanzler Friedrich Merz zur außenpolitischen Lage vor dem Deutschen Bundestag am 29. Januar 2026 in Berlin", bundesregierung.de, 29 Ocak 2026, <https://www.bundesregierung.de/breg-de/service/newsletter-und-abos/bulletin/bk-regierungserklaerung-2405056>, (Erişim tarihi: 24 Şubat 2026).

27 "Münchner Sicherheitskonferenz: Merz geht auf Distanz zu den USA", tagesschau.de, 13 Şubat 2026, <https://www.tagesschau.de/inland/innenpolitik/merz-muenchner-sicherheitskonferenz-100.html>, (Erişim tarihi: 24 Şubat 2026).

28 Ahmet Külahaç, "Şansölye Merz'den Beklenmedik Çıkış", Hürriyet, 14 Şubat 2026.

nin önemi sıklıkla vurgulanmaktadır. Ancak bu noktada, reel siyasetteki gelişmeler göz önünde bulundurularak Alman dış politikasındaki değişken tercihler öne çıkabilmektedir. Bu gibi durumların sonucu olarak ise Avrupalı ülkeler arasındaki görüş ayrılıklarının ilerleyen süreçte de devam edeceği tahmin edilebilir.

ALMANYA-FRANSA İLİŞKİLERİ

Şansölye Merz Münih'teki konuşmasında Fransa ile nükleer caydırıcılığa ilişkin görüşmelerin yürütüldüğünü de açıklamıştır.²⁹ Esasen bu tür olası bir adım geçtiğimiz yıllarda da zaman zaman gündeme gelmişti. Genel itibarıyla ABD'nin yıllardır sunduğu ileri sürülen “nükleer şemsiye”ye alternatif olabilecek Fransa ile benzer bir modelin son derece zor olduğu kanaati de öne çıkmıştır. Diğer yandan Trump yönetimiyle birlikte ABD'nin nükleer şemsiyesine yönelik bağımlılık daha tartışmalı bir seviyeye ulaşırken bu bağımlılığı azaltma düşünceleri daha sık dile getirilmektedir. Bu hususun en üst düzeydeki karar alıcılar tarafından da son zamanlarda konu edilmesi –örneğin Fransa Cumhurbaşkanı Macron'un da Münih'teki konuşmasında ortak caydırıcılık için müttefiklerle stratejik nükleer görüşmeler yürütüldüğünü belirtmesi–³⁰ bu yöndeki iş birliğinin daha olası bir seviyeye getirildiği yorumlarına neden olabilmektedir.

Şansölye Merz'in bu konudaki görüşmelere işaret ederek ABD'ye alternatif olarak yeni ve AB kapsamında güvenlik arayışlarını gündeme getirmesi reel bir çerçevenin hayata geçirilebileceğini garantilememektedir. Zira başta Merz'in kendi partisi CDU içerisinde dahi bu konuya yönelik temkinli ve eleştirel sesler yer almaktadır.³¹ Bir diğer husus kamuoyunda şimdilik yaygın bir şekilde dilendirilmese de Almanya'nın kendi nükleer silah kapasitelerine erişip erişmemesi gerektiğine dair tartışmalardır. Şansölye Merz Almanya'nın kendi nükleer silahına sahip olmasına karşı olduğunu belirtmekle birlikte nükleer caydırıcılık meselesinde olası bir iş birliğine yönelik Fransa ile görüşmelerin önemini vurgulamıştır.³² Ancak Fransa'nın nükleer caydırıcılığını başta Almanya olmak üzere Avrupalı müttefiklere genişletebileceği ihtimaline yönelik kamuoyunda çekincelerin de olduğu belirtilmelidir.³³

29 “Atomwaffen: Merz und Macron besprechen möglichen europäischen Atomschirm”, zeit.de, 13 Şubat 2026, <https://www.zeit.de/politik/ausland/2026-02/atomschirm-europa-deutschland-frankreich-friedrich-merz-emmanuel-macron>, (Erişim tarihi: 24 Şubat 2026).

30 Maria Tadeo, “Macron: Avrupa, Güvenlik Mimarisini Bağımsız Olarak Yeniden Tasarlamalı”, Euronews Türkçe, 14 Şubat 2026.

31 “Europäischer Schutzschirm: CDU zurückhaltend bei Frage nach Atomabwehr”, tagesschau.de, 16 Şubat 2026, <https://www.tagesschau.de/inland/innenpolitik/atomwaffen-cdu-100.html>, (Erişim tarihi: 24 Şubat 2026).

32 “Nukleare Abschreckung: Merz schließt atomare Bewaffnung Deutschlands aus”, tagesschau.de, 18 Şubat 2026, <https://www.tagesschau.de/inland/innenpolitik/merz-atomschirm-100.html>, (Erişim tarihi: 24 Şubat 2026).

33 “Atomare Bewaffnung Europas: SPD-Außenpolitiker Mützenich: ‘Es gab nie eine absolute Garantie der USA für eine atomare Verteidigung europäischer Städte’”, deutschlandfunk.de, 17 Şubat 2026, <https://www.deutschlandfunk.de/spd-aussenpolitiker-muetzenich-es-gab-nie-eine-absolute-garantie-der-usa-fuer-eine-atomare-verteidig-102.html>, (Erişim tarihi: 24 Şubat 2026).

Almanya, Fransa ve İspanya'nın yürüttüğü 100 milyar avro değerindeki FCAS (Future Combat Air System) savunma projesindeki belirsizlikler³⁴ de nükleer şemsiye hedefine dair beklentilerin düşük kalmasına neden olmaktadır. Geçtiğimiz aylarda Fransa ve Almanya tarafından FCAS savunma projesine verilen önem vurgulanırken “Fransa ile ortak uçak geliştirilmesi ve üretilmesi konusunda şu anda yoğun görüşmeler içinde olduğu” iyimser bir şekilde dile getirilmiştir.³⁵ Fakat son olarak 18 Şubat'ta Merz projenin geleceğine dair şüphelerini açıkça ifade etmiş ve oldukça olumsuz bir yaklaşımı dile getirmiştir.³⁶ Dolayısıyla Merz'in bu son açıklaması, Almanya ve Fransa'nın konuya dair temel görüş ayrılıklarının, aşılması pek mümkün olmayan bir seviyede olduğuna da işaret etmektedir. Her ne kadar Merz'e kıyasla Macron projenin geleceğine dair halen iyimser yaklaşırsa da Fransa'nın nükleer silah, uçak gemisi ve savaş uçağı üretimi konusunda Almanya'dan ciddi bir şekilde ayrılan tercihlerinin olduğu ve bu hususların oldukça zor aşılabileceği söylenebilir.

DIŞ POLİTİKA TERCİHLERİ VE EKONOMİK ÖNCELİKLER

Dış politikadaki sınırlar, belirsizlikler, inandırıcılık sorunu ve diğer soru işaretleri bir yana Şansölye Merz'in bilhassa Katar, Birleşik Arap Emirlikleri ve Suudi Arabistan'a gerçekleştirdiği güncel ziyaretler dikkate değerdir. Bu ülkelerle hedeflenen yoğun iş birliği, reel ekonomik kazanımlar odağında değerlendirilmekte ve durgunluğun sürdüğü Alman ekonomisinin temsilcilerinde de olumlu bir karşılık bulmaktadır. Bu iş birliğiyle hedeflenen ekonomik potansiyele rağmen bazı muhalif çevrelerin ileri sürdüğü “değer temelli siyasetten uzaklaşıldığı” eleştirilerinin ise gelinen aşamada federal hükümet nezdinde somut bir karşılığının olmadığı gözlenmektedir. Her ne kadar Şansölye Merz “insan hakları”³⁷ hususunu muhataplarıyla ikili görüşmelerde dile getirdiğini belirtse de³⁸ Alman kamuoyunda ekonomik iş birliğini önceleyen bu selektif tutuma yönelik eleştiriler de sürmektedir.

Merz ve federal hükümetin dış politikada, önceliğinin istisnalar dışında ekonomik iş birliği odağında şekillendiği ve spesifik ülkelere yönelik farklılaşan tercihlerde bulunduğu söylenebilir.

34 “100 Milyar Euro'luk Projede Kriz: Avrupa'nın Hayali Ölüyor”, Hürriyet, 11 Şubat 2026.

35 Erbil Başay, “Almanya Başbakanı Merz, Avrupa'da ‘Ortak Nükleer Caydırıcılık’ Konusunda Görüşmeler Yapıldığını Belirtti”, Anadolu Ajansı, 29 Ocak 2026.

36 “Kooperation mit Frankreich und Spanien: Merz äußert Zweifel an Zukunft des Rüstungsprojekts FCAS”, deutschlandfunk.de, 18 Şubat 2026, <https://www.deutschlandfunk.de/merz-acussert-zweifel-an-zukunft-des-ruestungsprojekts-fcas-100.html>, (Erişim tarihi: 24 Şubat 2026).

37 “Pressestatement des Kanzlers zur Golfreise: Gegenseitiges Vertrauen aufbauen”, bundesregierung.de, 4 Şubat 2026, <https://www.bundesregierung.de/breg-de/aktuelles/statement-golfreise-2405488>, (Erişim tarihi: 24 Şubat 2026).

38 “Merz strebt Kooperationen an: ‘Golfstaaten stehen nicht unter Generalverdacht’”, tagesschau.de, 4 Şubat 2026, <https://www.tagesschau.de/wirtschaft/energie/merz-saudi-arabien-partnerschaft-100.html>, (Erişim tarihi: 24 Şubat 2026).

SONUÇ

Şansölye Merz liderliğindeki yeni federal hükümetin yaklaşık on aylık dönemi iç ve dış politikalarda çeşitli gelişmeler odağında şekillenmiştir. 23 Şubat 2025'teki Federal Meclis erken seçim sürecinde sıklıkla altı çizilen reform ve ekonomik vaatler geride bırakılan dönemde arzu edildiği ölçüde hayata geçirilememiştir. Güncel anketlerde de gözlemlendiği üzere koalisyona yönelik azalan güven, hükümetin kırılğan yapısını da görünür kılmaktadır.

Başvurulan söylemlerle kıyaslandığında somut iç politika hedeflerine ulaşlamamış olması dikkat çekerken kısmi ve iyimser öngörülere rağmen ekonomideki durgunluğun ve başta otomotiv olmak üzere spesifik sektörlerdeki belirsizliğin devam etmesi, hükümete yönelik güven kaybının sürmesine neden olmaktadır. Ayrıca vad edilen kapsamlı sosyal reformların da sadece sınırlı ölçüde hayata geçirilmesi toplumsal memnuniyetsizliği artırmıştır. Hükümetin bilhassa koalisyon anlaşmasındaki hedeflerden kısmen ayrışma eğiliminde olmasının yanı sıra koalisyon ortakları arasında iletişim eksikliğinin olduğuna dair sinyaller de söz konusudur. Şansölye Merz'in zaman zaman bazı toplumsal tercihleri eleştirmesi hem kamuoyunda hem de koalisyon içerisindeki kritik dengeleri zorlayabilmektedir. Ayrıca 2026'da gerçekleştirilecek bazı önemli eyalet meclisi seçimlerinin de federal hükümetin performansına dair kritik bir gösterge niteliği taşıması muhtemeldir. AfD'nin Saksonya-Anhalt eyaletinde muhtemel bir seçim zaferinin federal siyasete yönelik de etkilerinin olması beklenebilir.

Dış politikada ise daha görünür ve aktif bir eğilim dikkat çekse de örneğin Venezuela ve Grönland ile ilgili gelişmelerde Almanya'nın etki kapasitesinin belirli sınırlar içinde kaldığı gözlenmiştir. Geçmişte sıklıkla işaret edilen değer temelli siyaset yerine güvenlik ve ekonomik gerçeklikler sebebiyle artık reel siyaset odaklı arayışlar öne çıkmaktadır. Diğer yandan özellikle ABD ile ilişkilerin geleceğine dair belirsizlikler bu yeni çizginin somut bir aşamaya taşınmasını zorlaştırmaktadır. Son dönemde Şansölye Merz, küresel düzenin dönüştüğüne işaret ederek kurallara dayalı düzenin artık mevcut olmadığını vurgulamaktadır. Bu dönüşümün ekonomi, dünya ticareti, Avrupa'nın güvenliği ve Almanya'nın da küresel rolünü etkilediğini belirten Merz, Berlin'in Washington ile ilişkilerini "yeniden tanımlama" ihtiyacı içinde olduğunu da belirtmektedir.³⁹ Mevcut ve fiili bağımlılıkları göz ardı etmeksizin Washington ile ilişkileri belirli bir seviyede sürdürmeyi amaçlayan Merz, bu ilişkileri yeniden tanımlamayı hedeflemektedir. Trump yönetimiyle ilişkilerde ihtiyatlı bir çizgi benimsenirken şansölyenin sıklıkla Avrupa

Merz ve federal hükümetin dış politikada, önceliğinin istisnalar dışında ekonomik iş birliği odağında şekillendiği ve spesifik ülkelere yönelik farklılaşan tercihlerde bulunduğu söylenebilir.

39 Erbil Başay, "Almanya Başbakanı Merz: Yeni Bir Dünya Düzeni, Büyük Bir Güç Düzeni Hızla Şekilleniyor", Anadolu Ajansı, 20 Şubat 2026.

merkezli ve uzun vadeli alternatif arayışlara yaptığı vurgu özellikle son aylarda daha da yoğunlaşmıştır.

Ancak Merz hükümetinin şimdilik sürdürdüğü bu denge arayışının belirli sınırları söz konusudur. Bu yaklaşımın orta vadede ve AB bağlamında daha somut ve stratejik bir çerçeveye dönüştürülüp dönüştürülemeyeceği ise belirsizliğini korumaktadır. Şansölye Merz, Almanya'nın hem askeri hem de ekonomik açıdan AB ile koordineli ve daha bağımsız bir konumda yer alması gerektiğini savunsa da bu koordinasyonun hangi temeller üzerinde ve ne ölçüde gerçekleşeceğine dair somut bir perspektif sunmamaktadır. Kamuoyunda bu yönde sistematik bir tartışma zemininin dahi tam anlamıyla oluşmamasının yanı sıra örneğin Alman ordusunun güçlendirilmesi hedeflerine yönelik eleştirel yaklaşımlar da dikkat çekmektedir.

Benzer bir belirsizlik Berlin-Paris ilişkilerinin spesifik konu başlıklarına ilişkin de geçerlidir. Örneğin nükleer caydırıcılık ve savunma iş birliğine dair devam eden temaslar, Avrupa içerisinde alternatif güvenlik arayışlarıyla açıklanmaktadır. Ancak bu tür muhtemel girişimlerin kısa ve orta vadelere somut ve istikrarlı bir yapıya dönüştürülebilmesi henüz belirsizdir. Zira hem Avrupalı devletler hem de Almanyadaki siyasi aktörler arasındaki görüş ayrılıkları temel engeller olarak öne çıkmaktadır. Dolayısıyla ABD'ye olan güvenlik bağımlılığının sınırlı bir çerçevede dahi olsa azaltılabilesinin oldukça uzun bir süre alabileceği tahmin edilebilir.

Diğer yandan Şansölye Merz'in dış politikada ekonomik önceliklere ağırlık verdiği ve örneğin son olarak Körfez ülkeleriyle yoğun iş birliği arayışlarına yöneldiği görülmektedir. Burada da ekonomik beklentilerin daha belirleyici bir düzlemde ele alındığı gözlenmektedir.

Sonuç olarak Merz liderliğindeki federal hükümet, tercih edilen dış politikada ekonomik istikrarı ve alternatif güvenlik arayışlarını öncelikli olarak ele almaktadır. ABD ile ilişkilerin sürdürülmesi hedeflenirken diğer taraftan bu ilişkiler dönüştürülerek bağımlılıkların azaltılması amaçlanmaktadır. Söylemlerde yoğun bir şekilde öne çıkarılan bu yaklaşımın somut, uzun vadeli ve belli aşamalı bir perspektife dönüşmesi ise son derece güç görünmektedir. Bilhassa iç siyasetteki belirsizlikler ve koalisyonun kırılma yapısının sürmesinin yanı sıra dış politikada öngörülemeyen gelişmeler ve konjonktürel dengeler, somut adımlar atılabilesini muhtemeldir ki zorlaştıracaktır.

M. ERKUT AYVAZ

Friedrich Alexander Üniversitesi Erlangen-Nürnberg (Almanya) Siyaset Bilimi ve Kamu Hukuku bölümlerinden mezun oldu. DAAD bursuyla Duke University (ABD) Siyaset Bilimi departmanında 2012-2013 arasında eğitim aldı. ABD dönüşü Erlangen-Nürnberg Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümü'nde master tezini bitirmesini müteakip mezun oldu. Çeşitli dergi, ulusal gazete ve örneğin Anadolu Ajansı gibi platformlarda yayımlanmış makale ve yazıları bulunan Ayvaz, Otto-Friedrich-Universität Bamberg'te (Almanya) doktora çalışmalarını sürdürmektedir. SETA Vakfı'nın Berlin temsilciliğinde araştırma direktörü olarak görev yapmakta olan Ayvaz çalışmalarında Alman iç, dış ve güvenlik siyasetlerinin yanı sıra Türk-Alman ilişkilerine odaklanmaktadır. Hükümet sistemleri ve Türk iç siyaseti gibi alanlarda çeşitli yayınları bulunmaktadır. Alman iç ve dış politikalarının yanı sıra Türk-Alman ilişkilerini ele aldığı çok sayıda makale, görüş yazısı ve analizleri yayımlanmıştır.

Almanya'da Federal Hükümet: İç ve Dış Politikalarda Belirsizlikler

M. Erkut Ayvaz

Bu analizde yeni federal hükümetin iç siyasetteki beklentileri karşılamakta yaşadığı zorluklara değinilmesinin ardından hükümetin dış politikadaki güncel tercihleri ele alınmaktadır. Şansölye Friedrich Merz dış politikada geçmiş dönemlere kıyasla daha aktif ve Alman ekonomisini önceleyen bir yaklaşımla öne çıkmaktadır. Ancak Alman dış politikasının bilhassa ABD ile ilişkiler, Rusya-Ukrayna savaşı ve diğer kritik dış politika başlıklarında sınırlı bir hareket alanına sahip olduğu gözlenmektedir. Analizde ayrıca Almanya'nın uluslararası düzlemdeki inandırıcılık sorunu ile bağımlılık görüntüsünün sürdüğüne dikkat çekilmektedir.

Analizde ilk olarak iç siyasette ekonomik durgunluk ve koalisyon içerisindeki görüş ayrılıklarının hükümete yönelik toplumsal desteği geriletmesine işaret edilmektedir. Şansölye Merz'in iç siyasete kıyasla daha aktif bir dış politikayı benimsediği üzerinde durulurken federal hükümetin dış politikada ekonomik istikrar ve alternatif güvenlik arayışlarını öncelikli olarak ele aldığı gözlenmektedir. Federal hükümet, Beyaz Saray ile ilişkileri sürdürmeyi hedeflerken diğer taraftan bu ilişkileri dönüştürerek bağımlılıkları azaltmayı amaçlamaktadır. Söylemlerde yoğun bir şekilde öne çıkarılan bu yaklaşımın somut, uzun vadeli ve belli aşamaları olan bir perspektife dönüşmesi ise son derece güç görünmektedir.

SETA

ANKARA • İSTANBUL • WASHINGTON D.C. • BERLİN • BRÜKSEL

www.setav.org